

## "ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היום" בשו"ת ומ"מ

דף ז.

**אלא מקום הניחו לו אבותיו להתגדר**, ע"י פרש"י וכפשוטן הדברים קשים לומר על נחש הנחשת אם יש בזה סרך איסור? ע"י מהרש"א ומהר"ם, והאחרונים ביארו דלא היה בו איסור בתחילה עשה ע"פ הדבור, ע"י תוד"ה אלא, וע"ע תפארת יעקב פני אריה באר יצחק וחת"ס.

**מכאן לת"ח וכו', שאין מזיחין, מזניחין, מזיחין**, וע"י גליון מהרש"א שדווקא בת"ח נאמר דין זה ולא בסתם אדם, וע"י חת"ס מה שביאר הנ"מ להלכה בין אלו ג' לשונות.

**הרבה כרכים כבשו עולי מצרים וכו', וקסבר** קדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לע"ל, וע"י ראש יוסף שדן האם קסבר וכו' הוא נתינת טעם למה לא קדשום עולי בבל וכמו שממשיך שהניחום כדי שיסמכו עליהם עניים וכו', כן הוא לרש"י או שמקסבר זה נתינת טעם לר"מ שאכל עלה של ירק בשביעית, וכן דקדק מהרמב"ם ע"ש עוד.

**ענין קדושה ראשונה שלא קדשה לעת"ל** המקור ע"י יבמות פב: מקרא, וע"י רמב"ם תרומות א' ה' ושם ברדב"ז, ועוד בהל' בית הבחירה ו' טו-טז מה שחידש בקדושת המקדש וירושלים ע"ש כס"מ ובמקו"א הארכנו, וביעב"ץ הקשה שבגילת תענית מבואר **שהחשמונאים** כבשו את בית שאן והו"ל להיות קדושה מאז ונשאר בצ"ע, ואולי י"ל דרך מה כבש בימי עזרא קודש שהיה נבואה ורוה"ק מש"כ בימי חשמונאים.

**כדי שיסמכו עליהם עניים בשביעית**, ולדעת רש"י מותר בהם עבודת קרקע גמורה (ע"ע רבינו גרשם), ואילו לדעת הרמב"ם שמו"י ד' כו-כו רק ספיחין הותרו שם, וע"י מל"מ שם ומהר"ק תרומות א' ה' שהקשו על רש"י דכדברי הרמב"ם מבואר להדיא במשנה שביעית ריש פרק ו' וע"י אבי עזרי בשמיטה ויובל שם.

**לתרום שלא מן המוקף, והאיסור?** מרש"י נראה שהוא דרבנן והתוס' גיטין ל: ועוד, כתבו דהוא גזה"כ, וע"י ראב"ד תרומות ג' יז' שגם נראה שס"ל דהוא דרבנן, ע"י מהר"ק שם, וע"י דרך אמונה שם עוד דעות בזה.

**ולענין תרומת דמאי שלא מן המוקף** ע"י שער המלך שם מה שרוצה להוכיח מהכא דהקשה על ר"מ, ולדעת ר"ת בתוס' איירי בדמאי, וע"ש שדן אי הכא איירי בתרומה דאורייתא או בדרבנן. **ולענין תרומת מעשר שלא מן המוקף**, ע"י רמב"ם וראב"ד תרומות ג' כ', ע"ש נושאי כלים, וע"ע תוס' גיטין ל:, ורמב"ן ורבינו יונה.

**ודילמא נתן עיניו וכו',** ובתוס' ו: מבואר דלא מהני אלא בדמאי, וברש"י ביצה יג: מפורש דמהני גם בטבל ודאי, וע"י שער המלך תרומות ד' בדעת הרמב"ם דלא מהני רק בדבר שעיקרו דרבנן, וע"י תשובות רעק"א סימן כט' ל' שהקשה דלשיטת דמהני בודאי למה מברכים על הפרשת תרומה ולא הוי כמו ביטול חמץ דכיון דאפשר בלב לא מברכים, ותי' דמחשבה של תרומה סופה לבוא לידי מעשה ע"ש.

**תוד"ה אמר**, כתבו דלא הנהר דיבר אלא שרו, וע"י בן יהוידע למה קרא לו גינאי, וע"ע מה שפירש שם במו"מ שביניהם.

**בענין בקיעת הנהר**, עיין באור החיים הידוע שמות יד' כז' דזה כלול בתנאי שהנה הקב"ה עם

מעשה בראשית ולכן אינו חידוש כמו קר"ס ששם היתה השאלה מה נשתנו אלו מאלו, וע"ע מהרש"א ובמהדורא בתרא, וע"ע בחי' אגדות שהביא רמז לזה.

**הוה ההוא גברא וכו',** בב"י תנג' ח' הוכיח מכאן דיש לילך לטחון החיטין למצה, ובשו"ת הריב"ש קא' כתב דכן לכל דבר הכנה למצוה, ובערוך לנר מכות ח. מחלק בזה דשאני הכא דיש מצוות שימור, וע"י ראש יוסף שדן מהכא ממתי מתחיל החיוב שימור במצות

ע"ב

**רש"י ד"ה חבטינהו** פ' שאין הכוונה לדישה אלא לניפוי, וע"י מהרש"א ותפארת יעקב.

**במדרש בר"ר ס' ח'** מקשה אם חמורו של רפב"י היה כזה, ק"ו גמלי אברהם ולמה היו צריכים לצאת זמומים? ע במפרשי המדרש שם, ברמב"ן, ברא"ם ובשפתי חכמים.

**עניה זו הולכת וכו',** ע"י בן יהוידע בשם האר"י איזו גלגול היה החמור, ומה היה תיקונו.

**ומי מחייבא**, וכו' ויל"ע האם מה שמנעו מן שמיא מן החמור לאכול היה משום צדקותו של רפב"י שלא תהנה בהמתו מדבר האסור, או משום מעלתו של חמור זה מנעו ממנו מאכל איסור, ונ"מ בכל זה בבאור המו"מ כאן בגמ', ע"י מהרש"א מהדו"ב תפארת יעקב ותורת חיים, ע"ע תוד"ה הא מה שהביאו מהירושלמי ובחת"ס.

**והתנן הלוקח וכו',** וע"י מהדו"ב מהיכא פשיטא שלקח ולא גידל מעצמו, וע"י מלא הרועים למה ממ"נ או שיאכל בעצמו או שיעשר.

**נפק רבי לאפיה**, ע"י בן יהוידע שהיה בן בנו של רפב"י הראשון שהיה חותנו או חתנו של רשב"י.

**ישראל קדושים הם וכו',** ע"י רש"י ותוס' מה השייכות של קדושת ישראל לזה, וע"י מהדו"ב ומהרש"א, חת"ס ובן יהוידע.

**מזבינא להו וכו',** וע"י רש"י למה לא מכרן לגוי ע"י תי' וקשה למה לא ימכור ע"י סרסור? ותי' המהר"ל דיסקין דמלבד איסור מחמר עכו"ם גם חשודין על הרביעה אלא שבהמותיהם אינם רובעים כיון שנעקרת ע"י זה אבל פרדות שממ"נ אינם יולדות חוזר החשש הזה וממילא אסור מדין לפנ"ע למכור להם גם ע"י סרסור.

**איכא צעב"ח**, ע"י פרי יצחק כו' דהיה לרו"מ של רפב"י אבל בלא זה כיון שהוא לצורך האדם שרי, ע"י תרומה"ד ח"ב קח', ונודב"י מהדו"ק יו"ד פג' ומהדו"ת יו"ד י'.

**איכא בל תשחית**, ודעת הרמב"ם מלכים ו' י' דרך באילנות הוא מה"ת, ע"י מנ"ח תקסט'.

**אין עוד מלבדו אמר רבי חנינא ואפילו כשפים**, וכל הסוגיא בסנהדרין סז: ע"ש תורת חיים איך נלמד מקרא זה, וע"י יד רמה שם בבאור המילה כשפים, וע"י חת"ס בשם המהר"ל מפראג למה לברוא גולם אינו כישוף, ובמהות הכישוף: ע"י דברי הרמב"ם עכו"ם יא' טז', וברמב"ן עה"ת דברים יח' ט', ע"י באור הגר"א יו"ד קעט' יג'.

**ובמה שתי' שאני רבי חנינא דנפישין זכותיה**, באור הדבר, ע"י רש"י ויד רמ"ה שם בסנהדרין, ובנפש החיים שער ג' פרק יב'.

**והוא דקאזיל לדבר מצוה**, וע"י מהרש"א איך יתכן שינוק ההולך, וכן למה דימהו לדם עולה.

**מימיו לא בצע על פרוסה וכו',** ע"י רש"י, וע"י מהרש"א שדקדק הלשון פרוסה ע"י חת"ס.

**לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'**